

SZABADSÁG

Bolvardi lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer.

NO. 16. SZÁM.

HARMINCADIK ÉVFOLYAM.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, péntek, 1921. január 21.

THIRTIETH YEAR.

EGYES SZÁM ÁRA 5 CENT

ogulást

árt

TÉS.

port Harbor, O. füzőnként, hogy...
NOS utat
Van hatalmazva...
adóhivatala. 14-16

ELYEZÉS.

tejk Lorain, O. füzőnként, hogy...
Ave. alól 2832
Pataky György
mindenkor sz...
adóhivatala. 14-16

IRJON

ha dolgozik
TALÁLMA-
NYONI
án tömérnök
Ugyvéd szemé...
adóhivatala. 14-16

rosszamatk tartama után tenet megszakítás

nélkül lefele haladt a folyamon, az uszo börtön
mind közelebb hozta céljához s anélkül, hogy erről

elcsobult a haziközpöl, meggyozodnetet föld, hogy

már jó messze jár ellenségeitől. A csónakot pil-
lanat alatt elkaptá az ár és vitte sebesen lefelé.

FELÜGYELET ALÁ KERÜL A BÁNYAÜZEM

A bányászok ellenzik a Calder-féle javaslatot, mert abban burkoló sztrájkellenes törvényhozási intézkedést sejtnek.

WASHINGTON, jan. 19. — A szenátus bizottsága La-Follette szenátorok elnöke alatt megkezdte a kihallgatásokat a Calder-féle törvényjavaslat dolgában, amely törvényjavaslat tudvaleglen a szénbánya üzemet akarja szabályozni. A kihallgatásán megjelentek a szervezett munkásság képviselői is és állást foglaltak a javaslat bizonyos rendelkezései ellen, amelyekben burkoló sztrájkellenes törvényhozási aktusok sejtnek.

Különösen azok ellen az intézkedések ellen keltek ki, amelyek szükség esetén jogot adnak az elnöknek arra, hogy szövetségi kezelésként vegye a bányákat és viszont a szövetségi ipartanács hatásköré bízta annak a megállapítását, hogy időről-időre fenntartásra van szükségük ennek, avagy sem. A munkásvezetők attól félnék, hogy ezeket a szakaszokat sztrájkellenes rendelkezésekre használhatják, illetve értelmezhetik.

William T. Chetland, a javaslatot megszervező bizottságnak jogi tanácsadója elismeri, hogy a rendelkezéseket sztrájk esetében is alkalmazhatják. A javaslatnak a célja az eszupán, hogy kellő hatalmat adjanak az elnöknek, illetve a tanács kezébe, hogy megakadályozhassák a sztrájkellenes, az áruszorosítást és a nem elégséges termelést.

A szövetségi geologiai intézet vezetője szintén megjelent a bizottság előtt és kijelentette, hogy feltétlenül szükséges a szénbányaüzemet csak úgy szabályozni, mint a többi közüzemet. A közönségnek az iparnak feltétlen életszükséglete, a szén és ezért annak termelését szabályozni kell.

D'Annunzio utban van Paris felé automobilon

LONDON, jan. 19. Gabriele D'Annunzio, a költő hadvezér, a ki kénytelen volt Fiumé felé, tegnap délután távozott el kedvelt városából. Automobilon igyekszik Párisba jutni. A máhajt már hétfőn elszállították. Párisban valamelyik barátjának villájában fog lakni. Fiume védelméről irt könyve már kiadó kezében van s rövidesen megjelenik.

A lengyel menyecske megszalasztotta a banditákat.

DETROIT, MICH., jan. 19. — Három bandita behatolt Stanley Hondzinski fűszerüzletébe, Hondzinski, aki a lakásban volt, revolvert ragadott s irányított a banditákra. Azonnal tüzelni kezdett a három szuancra, akik egy ideig viszonzták a tüzelést, de jobbnak tartották a menekülést. A bator lengyel menyecske nem sebesült meg.

Ford fiát vakbélgyulladás miatt megoperálták.

DETROIT, MICH., jan. 19. — Edsel Ford, a Ford Motor Company elnöke, aki fia Henry Fordnak, kórházban van, ahol vakbélgyulladás miatt operációt kellett végrehajtani rajta. A beteg állapota gyorsan javult.

Zérus alatt 24 fok hideg volt tegnap Vermontban.

WASHINGTON, jan. 20. — Amióta a tél beköszöntött, tegnap volt legnagyobb hideg Vermont államban és a tengerpart északi államokban általában. Northfield, Vt. helységbe a hőmérő zérus alatt 24 fokot mutatott a szélén.

Felmentéssel végződött a férj, a feleség és a csábító regénye

CINCINNATI, O. — Szenzációs bűnpör tárgyalása került sorra. A bűnpörnek az alapját az "örök háromszög" adja meg: a férj, feleség és szerető. A vádlott Justus B. Murray, aki Newporton, Ky. agyonlőtte a volt üzlettársát, Howard Phillips-et, azért, mert a feleségét elcsábította. A gyilkosság ott történt az előtt a boarding ház előtt, amelyben Mrs. Murray lakott. A védelem tanusékként ültette a vádlottat is, aki a következőkben mondotta el az eset körülményeit:

"Tizenegy éves házasság után jött Howard Phillips közem és a feleségem közé. Röviddel Cincinnati-ba való költözésünk után már sejtettem, hogy meg nem engedhető bizalmas viszonyban vannak, azonban ekkor még elkergettem elmémről a gyanút."

"Az egyik este láttam, hogy a feleségem és Phillips együtt jönnek ki a Gibson szállodából, noha előzően a feleségem nem volt hajlandó velem kimenni, mert, mint mondta, rosszul érezte magát. Később azután megtaláltam egy lepecsételt levelet, amely Phillips feleségéből esett ki és amely a feleségemhez volt címezve."

"Másnap azután a közös péküzletünkbe egy Phillipshez címzett levél érkezett. A levelet a feleségem írta lovából, ahova a szülei látogatására utazott."

"Ekkor szemrehányásokat tettem Phillipsnek és követeltem, hogy szüntessék meg a társas viszonyt, amibe ő bele is egyezett. Nagyon bünbánomnak mutatkozott és azt ígerte, hogy levélben megtiltja a feleségemnek azt, hogy hozzá írjon leveleket."

"Erre aztán a feleségemmel Evansvillebe, Ind. költöztem, ahol egy darabig boldogan éltem, mindaddig, míg a feleségem ismét Phillips befolyása alá nem került."

Ismét lehangolt és elégedetlen volt. Ekkor elhatároztam, hogy Minneapolisba költözöm, hogy minél messzebb vigyem Phillips-től a feleségemet. Háztartásom ott a számárá és nagy rábeszélés után rávettem arra, hogy Minneapolisba jöjjen velem."

"Egy alkalommal üzletileg el kellett utaznom. Mire visszatértem, már hiült helyét találtam a feleségemmel és a gyermekemmel. Már hat héttel előzően eltávozott és arról értesültem, hogy Newportban tartózkodik."

"Ekkor újból kibékültünk és boldogan éltünk egy darabig, azonban a feleségem hirtelen ismét hideg és indifferens lett velem szemben. Ekkor megállapodtunk abban, hogy szétmegyünk és, hogy a gyerek hat hónapig nálam lesz, hat hónapig pedig az anyjánál. Ez a mult év márciusában volt. Szeptember huszadikán Louisville-ban találkoztam vele, amikor is átvettem tőle a gyereket. Igen boldog napot töltöttem és úgy látszott, hogy ki fogunk békülni ismét."

"Közben Newportra költözött és két igen megrövidített tartalmú levelet írt nekem. Ezek a levelek, amelyekben a nagy elhagyatottságát esettelte, melyen meghatóttak. Ezért elhatároztam, hogy elmegyek Newportra, mert azt hittem, hogy egyetlen szavamra ismét kibékülök velem."

"Október 20-án este taxin érkeztem meg a boarding ház elé. Láttam, amint a házból Phillips karján kijön. Valamint meghátrált volna a feleségemmel szembe. A mult szenvedési mind emlékezetembe jöttek. Elveztettem a józan eszemet és felélek rohantam, következő pillanatban már Phillips holtteste felett állottam. Nem tudom, hogy hány golyót küldtem a testébe. Mikor láttam, hogy meghalt, azonnal a börtönbe vittem magamat, ahol azóta állandóan vagyok. A revolvert azért hordtam magamnál, mert láttam, hogy Phillips életveszélyesen fenyegetett."

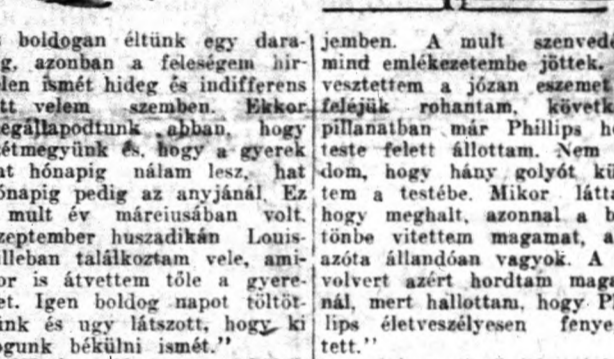
Csaknem teljesen elhamvadt egy amerikai város üzleti negyede

Az anyagi kárt két millió dollárra becsülik

WORCESTER, Mass., jan. 19. — Borzalmas arányú tüzezt pusztította el a város üzleti negyedét. A lángoknak, amik kétségtelenül gyújtogatók voltak, kezdetben egyszerűen husz különböző helyen kezdtek pusztítani, huszonegy nagy üzleti épület esett martalécul. Az anyagi kárt 2,000,000 dollárra becsülik.

Aki szerint a feleség a férj alkalmazottja.

TOPEKA, KAN., jan. 19. — A kansasi állami törvényhozótestületben csak négy szoknyás képviselő van 160 férfival szemben. Mrs. Minnie Grinstead liberális képviselő be mert terjesztetni siker reményével olyan törvényjavaslatot, amely kimondja, hogy a feleség a férjnek alkalmazottja és háztartás vezetésében szennyvedett részesülő épügy, mint a munkás, akit a gyárban, bányában vagy egyéb munkahelyen ér baleset. A javaslat azt követeli, hogy a kártérítést a férj fizesse mint alkalmazót.

A dráma végső felvonását a következő híradás adja meg: CINCINNATI, január 19. — Murrayt az esküdték felmentették a gyilkosság vádjáról, mert a bíróság azonnal szabadon engedte. Most tesz előkezüleket arra, hogy Maquocetaba, Ia. utazék, ahol a feleség jelenleg tartózkodik. A férj nézete szerint az asszony nem fog vele kibékülni.

A közönség a tárgyalóteremben és az utcán is a felmentett vádlott mellett tüntetett.

COLUMBUS, jan. 20. — Charles Gross 27 éves clevelandi gyilkoson végrehajtották párperecelt éjfélt után a halálos ítéletet. Bérbeadóját Jacob Bernstein ilté meg.

Dr. Kramer fekvőbetegorvos 9 perccel éjfélt után holtan nyilváníttotta.

Az elítélt két börtönőr közt haladt a villamosokéhez. Előtte haladt Rev. T. O. Reed lelkész, aki utoljára velet töltötte a szülőházában.

Cross kábultnak látszott, de maga ment és ilté bele a villamosokéba.

Kivégzése előtt nem tett semmiféle nyilatkozatot, s utolsó óráit nyugodtan, magába szállva töltötte.

Egyre gyengül ismét a volt német császárné.

AMSTERDAM, jan. 19. — Augustus Viktória volt német császárné szívbaja ma ismét rosszabbodott. A beteg egyre gyengül s orvosai a legrosszabbtól tartanak.

Megjött három gyermekét, majd önmagával is végzett.

WINCHESTER, VA., jan. 19. — Mrs. Mary Glen Hick lelté tegnap négy gyermek közül három, majd öngyilkosságát követelt el. A családító asszony fluban szenvedett a mult télen s azóta nem volt tökéletes az elméje. Mind a három gyermek meghalt.

Oroszlán a fogorvosi székben. — Fogat huzatott.

NEW YORK, jan. 19. — A Prospect Park kilencéves nőstényoroszlánja, a Queenie, fogorvosnál járt tegnap a fogat huzatott. Dr. John S. Gillespie, a park állatorvosa szerepelt mint fogorvos. Lekötöztette Queenie-t és sikerrel kihúzta az állatot királynőjének rossz fogát.

Queenie napok óta állandóan üvöltött. John O'Brien, az állatkert igazgatója megállapította, hogy a szegény oroszlanhoz fogfájása van. Most már nem ordít Queenie, tényleg a rossz fogat huzatott.

AZ EMBERI MUNKÁNAK PARANCSAI

Hoover és Gompers felfogása sok dologban egyező. — Különösen fontos a munkáskérdésnél az, hogy a munkás ember volta érvényesüljön.

A munkavezetés az iparnak egyik legfontosabb része és mint ilyen, különösen a modern időkben indult meg tudományos alapokon. A teendőik terén érdekesen találkozik össze Gompersnek az American Federation of Labor elnökének a nézete Herbert Hoovernek a nézettel. Mindketten a Federationist legutóbbi számában mondanak véleményét. Ez a vélemény a következők négy pontban jegecsedik ki:

A régebbi Taylor-féle elmélet, amely közmozdulatok és azok lehető legkisebb idejének igénybevételével állapította meg a munkaképességet, a modern időkben meg nem állhat, sőt arra van szükség, hogy a munkást a tulajdonságai szemben megvédelmezzük.

A tömegtérelés a mai rendszerek mellett megöli az egyéni alkotási vágyat és az egyik legfőbb teendő az, hogy a munkást erre ismét ösztökélni lehessen. Ez pedig csak akkor történhet meg, ha a munkás és a munkaadó között létre jön a teljes kooperáció.

A lehető legfontosabb a munkás embervoltának a kidomborítása, amiért is feltétlenül szükséges az ipar demokratizálása, vagyis az, hogy annak vezetését körül a munkásnak is szava legyen.

Különösen Hoover szerint szükség van fokozatos fizetési listára, vagyis az arra, hogy azok, akik nagyobb, jobb munkát fejtenek ki, akiknek a képességeiknek a szorgalmuk a többiekét az átlagot meghaladják, nagyobb munkabérekben részesedhessenek. Ezzel elejét lehetne venni annak a vádnak, amelyről a szervezettek illetik, hogy tudniillik az igazi tehetőséget leszorítják a közepesréteg érdekében.

Kivégezték a harmadik clevelandi gyilkost is

COLUMBUS, jan. 20. — Charles Gross 27 éves clevelandi gyilkoson végrehajtották párperecelt éjfélt után a halálos ítéletet. Bérbeadóját Jacob Bernstein ilté meg.

Kutya felett mondott ítéletet a nagyképű Kentucky-i bíróság

A birkaöléssel vádolt kutyának megkegyelmezett a bírói bölcsesség, azonban a főbűnös annak rendje szerint száműzetésre ítélté.

WINCHESTER, Ky., jan. 19. — Furesz kis bűnpörben mondott bíró ítéletet a napokban Lee Evans az itteni törvényszéken. A vádlott Old King volt. Frank Jonesnek híres vadászakutya. Az ügyész azaz vádolta, hogy birkákat ilt meg. Old Kingnek két kiskuro kölyke mind teltetés szintén vád alá került. A bíró úgy döntött, hogy nem kell meg semmiféle nyilatkozatot, s utolsó óráit nyugodtan, magába szállva töltötte.

Füstbe ment a Demsey-Carpentier mecs terve

A vállalkozók képtelenek voltak letenni a kívánt biztosítéki összeget. — Egyelőre abba maradtak a tárgyalások.

NEW YORK, jan. 19. — A szerződés szerint ugyanis a sokat emlegetett Demsey-Carpentier párharc terve, egyelőre legalább dugába dől. Nagy port fel ért a terv annál is inkább, mert Cochran angol, valamint Brady és Tex Rickard amerikai vállalkozók ötszáz ezer dollárban szabták meg a mérkőzésnek a díját.

A meghívásának az oka az, hogy a vállalkozók nem tették meg, illetve nem tudták letenni a szükséges biztosítéki összeget.

Császárpárti ellenforradalmat szőtt a volt német trónörökös

Micsoda levél került a hollandi kormány kezébe?

A párisi Matin szerint a hollandiai kormány nem őrizteti elég gondosan a volt császárt és fiát.

PARIS, jan. 19. — A párisi Matin értesülései szerint most már minden kétség felül álló tény, hogy a Wierengen tartózkodó volt német trónörökös állandó összeköttetésben állott a hajor royalista vezérberekekkel. Állítólag a hollandi hatóságoknak kezükben is van már a volt trónörökösnek egy levele, melyet a müncheni royalista összekövőkörhöz intézett és amelyben annak a reményének adott kifejezést, hogy a royalista ellenforradalom kitörésére remélhetőleg már nem kell sokáig várakoznia. A Matin értesülései szerint a volt trónörökös komornyikja volt a titkos futár, aki fenntartotta az összeköttetést az összekövők és az ura között. Amsterdamban is volt több tanácskozás, melyen inkognitóban a volt trónörökös is részt vett.

A Matin szerint a hollandiai kormány távolról sem őrizteti kellő gondossággal a volt császárt ésa fiát, ha úgy akarják, minden különösebb nehézség nélkül bármikor visszatérhetnek Németországba. A Matin tudósítója például egy zárt utatval áthajtott a határon és többször körüljárta a volt császár doornii rezidenciáját, anélkül, hogy bárki is megkérdezte volna, mit akar tulajdonképpen. A Matin szerint a volt császár is megcsinálhatja ugyanezt és egy zárt autóbán bármikor becsut inthet Hollandia földjének. Ami pedig a volt trónörökösöt illeti, Wierengen és Doorn között szabadon utazgat, akkor látogathatja meg az apját, amikor akirra és egy kis szórakozásra, nagyon gyakran berándul Amsterdamba is.

A hollandiai kormány egyelőre hivatalosan is megőrizte már azt a birt, mintha ellenforradalmi eszélyekben való részvétel miatt Hollandia értékes adta volna a volt császárnak és a fiának, hogy jobb lesz, ha szedik a sátorfájukat és másol keresnek szállást.

Nem hagyja jóvá a szenátus a Wilson-féle kinevezéseket

WASHINGTON, jan. 19. — A távozásra készülő Wilson adminisztrációval még egy keserű pirulát nyellett le a szigorú szenátus. A tegnapi ülésen kimondotta ugyanis a többség, hogy egyetlen kinevezést sem hagy jóvá addig, amíg a jelenlegi kormány áll az ügyek élén. Wilson elnök, Baker hadügyminiszter és Daniels tengerésztügyi miniszter rengeteg katonai kinevezést terjesztettek a szenátus elé, de hiába. A kinevezésre várók várhatnak még néhány hetet, amíg Warren G. Harding foglalja el az elnöki méltóságot és az ő emberei kerülnek a kormányhivatalok élére. A demokráta politikusokat, elsősorban a szenátorokat, nagyon elkeserítette a republikánus többség állásfoglalása és különösen az hangulatozók, hogy nem lett volna szabad a katonai ügyekből politikai kérdéseket csinálni.

A moziból hívta halálba feleségét a megcsalt férj

"En öltem meg és vállalom a következményeit", mondta a férj teljes nyugalommal. — Megcsalt és ezért öltem meg őt.

KANSAS CITY, jan. 19. — "Gyere velem." Az asszony követte, míg a kis gyerek ottmaradt a moziban.

Féltóra mulva a férj a rendőrséghez telefonált és tudatta, hogy jöjjenek letartóztatni, mert ő megölte a feleségét. Az asszonyt véreben fetregő ott találták a lakásuk padlóján. A test több revolvorgolyó furta át. "En öltem meg és vállalom a felelősséget," mondta a férj, — mert megcsalt."

Kutya felett mondott ítéletet a nagyképű Kentucky-i bíróság

A birkaöléssel vádolt kutyának megkegyelmezett a bírói bölcsesség, azonban a főbűnös annak rendje szerint száműzetésre ítélté.

WINCHESTER, Ky., jan. 19. — Furesz kis bűnpörben mondott bíró ítéletet a napokban Lee Evans az itteni törvényszéken. A vádlott Old King volt. Frank Jonesnek híres vadászakutya. Az ügyész azaz vádolta, hogy birkákat ilt meg. Old Kingnek két kiskuro kölyke mind teltetés szintén vád alá került. A bíró úgy döntött, hogy nem kell meg semmiféle nyilatkozatot, s utolsó óráit nyugodtan, magába szállva töltötte.

Füstbe ment a Demsey-Carpentier mecs terve

A vállalkozók képtelenek voltak letenni a kívánt biztosítéki összeget. — Egyelőre abba maradtak a tárgyalások.

NEW YORK, jan. 19. — A szerződés szerint ugyanis a sokat emlegetett Demsey-Carpentier párharc terve, egyelőre legalább dugába dől. Nagy port fel ért a terv annál is inkább, mert Cochran angol, valamint Brady és Tex Rickard amerikai vállalkozók ötszáz ezer dollárban szabták meg a mérkőzésnek a díját.

A meghívásának az oka az, hogy a vállalkozók nem tették meg, illetve nem tudták letenni a szükséges biztosítéki összeget.

Megvádolták a munkásvezérek a munkaadókat

A középpnyugat munkásságának vezetői szerint a szervezett munkásság teljes összetartására van szükség a készülő összeesküvés ellen.

CHICAGO, jan. 19. — Robert M. Bucknak, valamint John Fitzpatricknak és Z. W. Posternak, a középpnyugat munkásvezéreknek nézete szerint a jelenlegi munkanélküliség mesterpéges tünet eszupán és azt a munkálatok mesterpégesen azért idézték elő, hogy tönkretgyék a munka-szervezeteket.

Ugyanó szerintük viszont a szervezett munkásság vezetői is sarkukra állanak és harca szervezik meg a munkásságot az összeesküvő munkálatok támadása ellen.

A munkásvezérek egyértelmű nézete szerint a nagyon hangoztatott "nyitl műhelyrendszer" mozgalom tulajdonképpen ezzel az összekövésével van összefüggésben és csak egyik hadművelete a munkálatoknak a munkáslusniók tönkretélére. A munkanélküliséget azért csinálták meg, hogy leszállítsák a munkabéreket, meghosszabbítsák a munkaidőt és hogy tönkretgyék a munkásság szervezeteit.

Szerintük olyan válság elé néz ennek folytán a szervezett munkásság, amelynek elődtétől a jövőendő léte vagy nemléte függ. Február hatodikára nagy munkásokonferenciát hívtak egybe Chicagoba, hogy szervezkedjenek azok ellen az érdekesoportok ellen, amelyek "megrepedtek attól a hatalomtól és sikertől, amelyek elérték akkor, amikor áruszorával milliókat harcosoltak össze."

Koldusszegényen halt meg, fejedelmi kriptába került

NEWARK, N. J., jan. 19. — A mult héten ismeretlenül, koldusszegényen meghalt az egyik newarki kórházban tüdőgyulladás következtében a 75 éves Samuel Collins. A holttét senki se kérte eltemetéséget napokon át. A lakásán, egy szűrenyben butorozott szobáskában megtalálták az öreg bankkönyvet, amelyben a valamikor betett sok ezer dollárból már csak 87 cent követés volt.

Frederick Kerr newarki műkereskedő felismerte az öreg, mint J. P. Morgan volt mltárgyavásárlóját, akinek a kezén vagy öt millió dollár fordult meg. Emlekezett Kerr arra, hogy Collins évekkel ezelőtt 10,000 dollár költséggel mauzóleumot építtetett a maga részére a pennsylvaniai Stroudsburgban. Megtudta, hogy ez a kriptá ma is Collins neven áll. Intézkedett, hogy az öreg betét és a fejedelmi kriptába temessék el.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States.

Thirtieth year. Published daily by
The Szabadag Printing & Publishing Co.
(An Ohio Corporation, 8. K. Osma, President; Dr. Andrew Cserna, Sec'y-Treas.)

Founded by:
E. T. Kohanyi. Alapította:
Kohanyi Tihancsár.

DR. ANDREW CSERNA, Editor.

Edited and Published at:
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone: Bell, Main 3534, Guy, Central 1231.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Kanadában egész évre \$2.00, félre \$1.00. Külföldre egész évre \$3.00, félre \$1.50. — CLEVELAND VÁROSBELI ELŐFIZETÉSI ÁR: egész évre \$2.00, félre \$1.00. — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year: \$2.00, half year: \$1.00. Foreign countries: one year: \$3.00, half year: \$1.50. — Cleveland one year: \$2.00, half year: \$1.00.

Dated at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the mails as Second Class Matter.

New York irodánk címe: Eastern Office:
Room 603 Tribune Bldg., 154 Nassau St., New York
Üzletvezető: Joseph Horváth, Manager.

A GÉSAK ORSZÁGA SEM FÖLDI PARADICSOM

Az idegen és a letelepedett idegen sorsa Japánban. — A legdemokratikusabb öltözködés. — Megdöbbentő a japáni városok lezüllyött erkölcsi élete. — Nagy a forgalom a fehér rabzolga vásárokon. — Szigorú törvények sem vetnek gátat a japáni "bűnhullámnak". — Öngyilkosságok ijesztő száma. — A gazdasági összeroppanás okai. — Az angol-japán barátság.

A turistát, aki rövidebb-hosszabb tartózkodásra jött Japánba, hogy az óceánon tuli dollárjait stílusosan megzabadjon, a legkésőbb vendége a törekvő kis nipponoknak. A látott tarka képek, vizelet, szökőcsókat megcsodáló utas mindent nyújtas pillantásokkal, lékotelezu udvariasággal találkozik, ha egy teaházba téved, nem győzi magasztalni a csinnal és eleganciával öltözött kis mozgóvisszafutó székkel díszített lányokat. Mindenütt mosoly, mindenütt nevetés. Nevetve hajlong a kereskedő, aki a vásártól apróságokat oly művészettel csomagolja be, hogy az már magában érdekes. Nevetve hajlong az állomásfőnök, ha felvilágosítással fordulunk hozzá és szükség esetén még a csomagokat is segíti feltenni a vagonba.

Válaszuton

A SZABADSÁG tegnapi számában az olvasó elé vittük egy francia professor cikkét, keserű szavú, háborgó lelki felajdulást, hogy a világ népei még mindig nem akarják levonni a háborus lecke tanulságait, de türik szótlanul, némán, hogy a titkos diplomácia járslagalján tovább vezessék őket az újabb háborus lehetőségek örvényei felé.

Hogy indokolt-e a francia professor felajdulása és nem-e személyes a tulzott pesszimizmus szemléletét nézi-e a dolgokat? erre a kérdésre a jövő héten kapjuk meg a választ. A szövetséges hatalmak miniszterelnökei január 25-én ugyanis újabb tanácskozásra fognak összejúni és ekkor dől majd el: az engesztelhetenség, a kérlelhetetlen gyűlölség politikáját akarják-e tovább folytatni, vagy belátják-e, hogy a versaillesi szigor nem jelentheti a békét és csak a megértés, az engedékenység, a kölcsönös józanság állíthatja talpra ezt a vérben-szenyben meghempergetett világot.

Amerika nyíltan, őszintén hitet tett róla, hogy nem látja a gyógyító arkanumot a versaillesi kérelhetetlenségben. Olaszországban a Giolitti-kormány tartja a kezében a gyeplőt és az a körülmény is amellett bizonyít, hogy Olaszország is ellene van a kérelhetetlenség politikájának. Lloyd George szintén más szemmel nézi a dolgokat, mint mástól ével ez előtt és ma már az angol közvélemény is kezd tisztában jónni azzal, hogy a béke, a lelkek megnyugvása, a háborgó indulatok elcsittvása a fő, nem pedig az, hogy az imperialista érdekek pillanatnyi kielégüléshez jussanak. Franciaország is a válaszuton van már: Aristide Briand kormányrajutása annak a francia irányzatnak megerősödését jelenti, mely a vérbeborult szemű, hályogos "tűzzel-vassal" szemben a győzők és legyőzöttek közötti lelki közeledést akarja siettetni. Szóval mindenfelé az egész világon kezdenek a népek ráismélni, hogy a versaillesi tükörteremben csunyan elhibázták a nagyurak a dolgokat.

A szövetséges hatalmak miniszterelnökeinek jövő heti tanácskozása adja majd meg a választ, hogy hajlandók-e a világ urai hivatalosan is beismerni, újabb elhatározások sulyával aláírni, hogy a versaillesi elvetés után új béke-politika inaugurálására van szükség. Nemcsak a szövetségesek jutottak válaszutra, de válaszuton van az egész világ — most kell eldölnie, hogy milyen szelek hajtsák majd a vitorlákat. A meghódásnak a béke véle felé intó szele-e vagy a gyűlölség szele, mely végeredményében előbb-utóbb föltétlenül zátonyra vitté magát a hajót is.

A megváltás utja

NEW YORKBAN, a bronxi bíróságon történt az eset. A tárgyalóterem zsufolásig tele volt háziurakkal és lakókkal — egymás igazát pörölték és a bírói bölcseséget instálták, tegyen köztük igazságot. Egyszer csak egy sápadt, vézna, fáradt asszony állt a bíró elé, a háziura fogta pörbe, követelven rajta a decemberi és januári házbért, összesen 38 dollárt. És a sápadt, vézna, fáradt asszony — halk, fájo hangon — beszélni kezdett.

— Bíró uram, nem azért nem fizetem meg a házbért, mert nem akarom megfizetni, de mert nem tudom. Nyolc gyermeknek vagyok az anyja és az egyik húdám még nyolc hónap, a férjem mechanikus s amellett hogy tíz százelekkel levágták a fizetését, utjabban három napot dolgozhat csak.

Ennyit mondott csak a pörbe fogott asszony, nem többet és nem kevesebbet. De nincs a világnak az a híres ügyvédje, aki meggyőzőbben, nagyobb hatással tudta volna kifejtetni a szegény asszony igazát. A bíró bebnyult a zsebébe és kivett egy bankót, a teremszögbe kezébe vette a kalapját és végig járta a hallgatóságot, adott is mindenki, úgy hogy néhány perc múltán annyi pénz volt együtt, hogy abból három havi házbérre futotta, de még maradt is 25 dollár a szegény asszony részére.

A bíró intett, az asszony mehet... Új alperes állott elébe és folyt tovább a tárgyalás, folyt tovább, mintha mi sem történt volna...

És az ember elmereng rajta: ha az a pillanatnyi elérzékenyülés, mely egy-két percre a new yorki bírósági termet töltötte be, keresztül tört volna a négy falon, világossá áradt volna s a hullámaira kapta volna, milyen gyorsan megváltozott volna az egész New York ábrázata. Csak egy csópp jószág, egy csópp szeretet kellett hozzá, hogy tíz ember élete néhány órára kiragadjon, egy kevés elérzékenyülésre, egy kevés megindultságra volt szükség, hogy egy kis hajlék felő néhány napra el lehessen hessegetni a gondot — mi történék a világra, ha nem egy-két ember, de milliók és milliók lelkeben támadna föl a jószág, a szeretet? Milyen másképp lenne márol-holnapra az ember sorsa, ha a new yorki bíró elérzékenyülésével milliók és milliók telnének el és nem lenne följegyzésre méltó esemény, a vezéreltek nagy betűt igénylő dolog, hogy New Yorkban, az egyik bírósági tárgyaló teremben egy kódó, szürke januári délelőttön néhány percen át a jószág, a szeretet fehér galambjának szárnyai csatogtak.

A KONGRESSZUS ÉS A GAZDASÁGI FELLENDÜLÉS

Nagy munka vár az amerikai kongresszusra az 1921-ik esztendő folyamán. Nagy munka egy nemzetközi, mint belföldi vonatkozásban. A nemzetközi vonatkozás illetően általános nézet az, hogy az Egyesült Államok kongresszusa nemcsak, hogy azt nem fogja megengedni, hogy az ország a jelenlegi Nemzetek Ligájába lépjen, hanem ellene lesz minden olyan új nemzetegyesítési tervnek is, amely akár a kivételben, akár csejéiben egy kalap alá vonható a jelenlegi testület. Bizonyos viszont az, hogy a kétszeres erővel fognak megindulni a viláék a lefegyverzési tervek tekintetében. Fájdalom, azonban a kongresszus tagok többségének a nézete nem valami optimiztikus ebben a tekintetben. Hivatkoznak arra, hogy Anglia semmi esetre sem fog lemondani a tengeri szupremáciáról, legfeljebb abban az esetben, ha az amerikai hajóépítés túlzásnyalja az övét. Hivatkoznak arra is, hogy Japán sokkálta gyanakköb és kapszibb, mintsem hogy bámi ilyen tervet elfogadjon, miért is a nemzetközi béke viszonylatában nem a legrosszabb szeméveget viselik az amerikai törvényhozók.

Jó hír a betegeknek!

DR. NEUMAN ARTHUR
547 Ellison St., Paterson, N. J.
A 27 évi tapasztalat és tapasztalatok alapján készült a "Scott's Emulsion" gyógyszer, amely a legújabb és leghatékonyabb gyógyszer a tüdőbetegségek kezelésére.

A tudomány kimutatja

hogy a tüdőgyógyászatban a legújabb és leghatékonyabb gyógyszer a "Scott's Emulsion".

KEVÉS PÉNZZEL

és Magyarország jövőjében való bizalommal
IGEN NAGY HASZNOT
huzhat, ha jóakaratu tanácsunkra hallgat. Nem arányban részvényeket ajánlunk, sem más fajta légből kapott részvényeket, hanem tényleges értékek, melyek kiállják a legszigorúbb próbát is. Krömer Sándor ur, ki most tért vissza Magyarországi utjáról, alapos tanulmány tárgyává tette az ohasai vistoryokat, tárgyalta vezető pénzügyi egységekkel és tapasztalatai alapján adhat részletes tájékoztatást. Irjon felvilágosítását még ma!

MAI JEGYZÉSEK

1000 KORONÁNKÉNT BANKUTALVÁNYOK: \$1.90
POSTAUTALVÁNYOK: \$2.00
UJ MODSZER A KORONA BANKUTALVÁNYOK ÉS ELKÜLDÉSE. Irjon mindjárt felvilágosításra a költésért illetőleg. Erdemes lesz.
MAJÓJEGYEKET a társulatok elűdési áráin adunk el.
MAGYAR ÉS MÜNDENY MÁS KÜLFÖLDI BANK JELENTŐ RÉSZVÉNYEIT megvehetünk nálunk.
PÉNZT kamatoztató Budapestben elhelyezünk.
Magyar Amerikai Bankház
S. DE VITA
A BANKING DEPARTMENT FELŐVELETÉ ALATT
2105 FIRST AVENUE,
Dept. B,
Cor. 109th St. New York, N. Y.

A LEGNAGYOBB MEGNYUGVÁS

a biztos tudat, hogy ne elküldött pénze a legrovidebb idő alatti Magyarországban ki lesz fizetve. Ezt a megnyugvást megszeresheti magának, ha általunk küldi pénzt, mert előszörü fesszekötésünk révén abban a helyzetben vagyunk, hogy a nálunk feladott kis és nagy összegűket a leggyorsabban és hiánytalanul kifizethetjük. Kívánásgára pénzét Magyarország bármely bányájában vagy takarékpénztárában kamatoztató elhelyeztük és a nevére kiállított bankcsekket a legrovidebb idő alatt kifizetjük.

BANKBETÉTEKET

effogadunk és a nálunk elhelyezett pénz után 4% kamatot fizetünk. Pénzét kívánásgára bármikor visszafizetjük.

HAJÓJEGYEK

az összes vonalakra nálunk eredeti áron kaphatók.

KÖZJEGYZŐI ÜGYEK

pontos és lelkiismeretes elintézés.

NÉMETH ÁLLAMI BANK

NÉMETH JANOS, elnök
Fülszó: 10 EAST 22nd ST. NEW YORK
Bánpalotában
Fülszó: 1597 SECOND AVE.
Cor. 83rd Street

A KOZÖNSÉG ÉRDEKÉBEN

Pénzek eladása a legolcsóbb napi áron.
Családokat kihozhatunk a legrovidebb uton
Csoomagokat szállítunk bármelyik országba biztosíték mellett.

Uzletek vétel-és eladása nagy választékban

mindenkor előjegyzésünkben van.
Kérjen ingyen felvilágosítást.
INTERNATIONAL COMMERCIAL HOUSE
210 Second Ave., New York, N. Y.
Tel.: Stuyvesant 5113.

Handicap verseny

Ép egy mint a jó lovát a versenyeknél külön megtehetik, mi is külön terhet viselünk, mert a mika a mi dohánynak a piaca került, az itteni pipás emberek más dohányhoz voltak szokva s attól el kellett őket szoktatni, azoknál a fegyversímetet óta a nép erővel ment hazá, a mi kevesebb pipát jelent.

Négyes dohányt

Csakis teljesen érett s legalább 3 éves dohányt használunk hozzá — minden csomagban 4 értékes ajándékcsomag van. Használja össze a mi szelvényeinket más gyáros szelvényeivel a megítá, hogy kevesebb szelvényért érkező több tárgyat adunk, mint a többi gyárosé. Kérje tőlje minden átlalban, hogy a Négyes dohányt árusítsák. Ha ott helyben nem kaphatja, minden 15 csomagos rendeléshez egy nicket kapunk selmezzé pipát, — minden 25 csomagos rendeléshez egy borotvát vagy egy csontnyél zsebkést, minden 50 csomagos rendeléshez egy nicket melórót s 100 csomagos rendeléshez egy aranyozott zseborát 10 éves jóttalással küldünk ajándékba.
Ára a dohánynak 600 merrföldig 25 cent, 600-tól 1000-ig 28 cent és azontul 30 cent 5 oncos csomagokint bérmentve szállítva.

Jakab és Társa

423 East 5th Street, New York, N. Y.

Gazdát legrovidebb

Margit tirol hercegnő kosa, nem volt ellibben voltak szerető nem ment a szomszár

London egyik nagy napokban egy világhírű adát. A festmény Quentin Me negyedik század világhírű műve. A híres portré Margitot ábrázolja, akit a világ nem éppen legzsebbebb jelölténelem. A képet az alkalom angol műbarát vette meg.

Matsys portréján kívül nemi okmányok mind azt Margit hercegnőt joggal a történelem legrovidebb asszonya. A csufneve "Maultas" róla szóra való fordításban. Egyszer azt állítják, hogy mas, ferde szája volt az a nek, de ismét más történevelnek, hogy a "Maultas" egész más oka van. Így ne az ütést, amelyet valaki a az embertársának. A rut hercegnőnek, a Wittelsbachok királyi jatké közben tényleg ilyen "Maultas" volt, az utóbbi erre annyira megemlé mine év múlva e miatt kit unokatesztvért és nem herceburg családnak juttatta Tiro tokait.

A rut hercegnő 1313-ban hercegnék és Csehország egyetlen gyermeke volt. A volt az eredeti tirol és környék. Születésétől kezdve ták az apát a különböző dők, akik mind a kislányt a fiaiknak, hogy illyképpen kokhoz hozzájussanak. Tízban aztán hozzáadták Margit hercegnő a ténylegesen. Ily képen korán megkezdte tapasztalatai a házasság. Kéj hamar megunta és egy napon, amikor János hercegnő szétért, bálmulva látta, hogy délelebből felhúzták előtte a nőhidat. Az asszony elvált várból a férjnek esch udvarneki, hogy jól teszi, ha maradt a tartományból. János eg

THE STAR

MAGYAR
378 GRAND STREET
A következő
Küld

500 koronát \$1.00-ért
ha 50 ezer koronánál nagyobb összeget küld.

460 koronát \$1.00-ért
ha 10 ezer koronánál nagyobb összeget küld.

Ha

Pénzt Hazat Kihozza Hajója FORDULION

THE STAR

MAGYAR
378 GRAND STREET

Gazdát cserélt a történelem legrutabb asszonyának arcképe

Margit tiroli hercegnő, a hírneves "Maultasche" (zsebszaj) birtokosa, nem volt ellene az erkölcsi fertőnek. — Rutsága dacára is bőven voltak szerelmi és házassági kalandjai. — Egy kis méregért nem ment a szomszédba, ha komoly gyilkosságról volt szó.

London egyik nagy képkereskedésében a napokban egy világhírű festményt cserélt gazdái. A festmény Quentin Matsynak, a tizen-nyedik század világhírű flamand festőjének a műve. A híres portré Margit tiroli hercegnő ábrázolja, akit a világ legrutabb asszonya nem éppen megtisztelő jelzővel tisztelt a történelem. A képet az alkalommal Hugh Baker angol műbarát vette meg.

Matsy portréján kívül az összes történelmi okmányok mind azt bizonyítják, hogy Margit hercegnőt joggal illette meg a világtörténelem legrutabb asszonyának az elnevezése. A csúfneve "Maultasche" volt, ami szóból származó fordításban "zsebszaj" jelent. Egyesek azt állítják, hogy tényleg a hatalmas, ferde szája volt az alapja az elnevezésnek, de ismét más történetbírások azzal érvelnek, hogy a "Maultasche" elnevezésnek egész más oka van. Így nevezték ugyanis azt az üstöt, amelyet valaki a füle tövére adott az embertársának. A rut hercegnő egyik unokatestvére, a Wittelsbach családból gyerekkori játék közben tényleg adott egyszer egy ilyen "Maultasche"-t, az unokanővérének. Az utóbbi erre annyira megemlékezett, hogy harminc év múlva e miatt kitagadta a harsány unokatestvért és nem neki, hanem a Habsburg családnak juttatta Tirolt és a többi birtokait.

A rut hercegnő 1313-ban született. Tiroli hercegnék és Csehország trónkövetelőjének egyetlen gyermeke volt. A család az utolsó volt az eredeti tiroli és karinthisi dinasztiák közül. Születésétől kezdve már körülrajongták az apát a különböző hercegek, uralkodók, akik mind a kislányt akarták eljegyezni a fiáknak, hogy ilyképpen a hatalmas birtokokhoz hozzájussanak. Tizenkét éves korában azután hozzáadták Margit hercegnőt János herceghez a tényleges cseh király fiához. Ily képen korán megkezdődtek a hercegnő tapasztalatai a házasság körül. A fiatal férj hamar meguntta és egy szép novemberi napon, amikor János herceg vadászatról visszatért, hámulva látta, hogy a felesége rendeletből felhúzott előtte a tiroli vár felvonóhidját. Az asszony először kidobatta a várból a férjnek esch udvaroncát és leüzent neki, hogy jól tessék, ha mihamarabb elpusztul a tartományból. János egy darabig fenye-

getőzött, azonban csakhamar jobbnak látta el-takarodni.

A dolgok ilyen állása után az akkori német-római császár, Bajor Lajos, azt gondolta, hogy jó lenne a birodalmához csatolni a hercegnő birtokait is, miért is a fiával, a déli Brandenburgi Lajos herceggel megjelent, megkérte a számaozvegy kezét és eljegyezte az utóbbit a fia számára.

Ez azonban éles konfliktusba hozta a császárt és a hercegnőt a római pápával, akinek egyedül lett volna joga ahhoz, hogy a János herceggel kötött házasságot megsemmisítse és akihez az utóbbi támogatásért fordult. Azonban a császár elég erősek érezte magát leküzdni ezt az akadályt. Három német püspökkel, az ő vakeszkeivel utnak indult Tirol vára felé, hogy az utóbbiak minden pápai tilalom ellenére is meg fogják kötni a házasságot. Téli ideje volt, amikor is kétszeresen yeszedelmes volt átkelni a Brenner és a Jaufen hólepte hágóin. Az expedíció már a Meran völgyének láttávolába jutott, amikor hirtelen egy hógörgőre zuhant le, amely magával sodorta és megölte a püspökök leg hatalmasabbikat, a freisingeni püspököt. Ennek a sorsa azután leirhatatlan félelmet támasztott a másik két főpap szívében, akik a társuk szerencsétlenségében isten újját látták. Ezért nem voltak hajlandók megkötni a házasságot. A császár azonban ismét dacolt a végzetrel. A római szentségek egyházi átkai dacára is fegyverrel kényszerítette a vár kapuját arra, hogy megkösse a házasságot.

Ennek a házasságnak azonban még szomorúbb vége lett, mint az első házasságnak. Margit ebbe a férjbe is beleunt. Mikor azután a fia elérte a nagykorúságot és át akarta venni a kormány gyeplőt, úgy az apát, mint a fiút megmérgezték és a hatalom ismét a rut asszony kezébe került. Azonban csak tizenhárom napig tartott el az uralom, mert nemesek a nép lázadt fel, hanem a nemesség is lázadva követelte, hogy Margit adja a kormányt megfelelőbb kezekbe.

És ekkor állott bosszút Margit a "Maultasche"ért. Az illető bajor unokatestvér ugyanis udvarolni kezdett az özvegynek más bécsi hercegekkel egyetemben. Közben azonban IV. Rudolf habsburgi herceg, aki ugyilátszik eleve értesült arról, hogy a hercegnő fia meg fog halni, hirtelen ott termett Tiroiban, től középben, alig tizenhárom nappal a fiatal herceg halála után.

Ekkor történt azután meg az, hogy a rut hercegnő a Habsburg odaérkezése után, Margit hercegnő neki adta át Tirolt és Karinthiát. Az átadásra való okmányt aláírta a tartományok tizenhat főnemese is. A törvényes házasságain kívül rengeteg más szerelmi kalandja is volt a rut hercegnőnek. Így bizonyos adatok szerint parasztfiúkkal is folytatott viszonyt, akiknek azután hálából nemesi birtokokat adományozott. Egyes ekkor nemesített családoknak leszármazói még ma is élnek.

Legtöbbet mondanak azonban az első válóperének a periratát. Abban az időben még nem ismerték azt a leplezett beszédet, amelyet ma használnak ilyen esetekben. Abban az időben még a periratokban is néven nevezték a gyereket és brutális nyíltsággal írtak meg minden tényállást.

Ezért ezek a periratok olyan adatokat tartalmaznak, amelyek bizony nem igen fordulhatnak meg "minden művelt család asztalán" manapság.

Szóval a tényállás az, hogy még a világ legrutabb asszonya sem elég rut a kérőknek akkor, ha vagyona van.

Összeesküvés egy cincinnati lakos élete ellen.

LINCOLN, Neb., jan. 19. — Ed. B. Hafertepen cincinnati (O.) lakos, aki négy hét óta rejtőzik egy helybeli szállodában, 500 dollár jutalmat tűzött ki annak, aki börtönbe segíti juttatni azt a bandavezért, aki cimboráival együtt az ő élete ellen tör.

Ez a banda, mondja Hafertepen, az elmúlt két hónapban hétszer próbálta láb alól eltenni. A bandát egy cincinnati gemblerdekeltség üszítja ellenem, mert azt hiszi, hogy az én művem a gemblingházak bezárása. Hafertepen, aki cipőgyári utazóügynök s aki tisztviselője volt a cipőgyári ügynökök országos egyesületének, Lincolnban állandó rendőri őrizet alatt van. Egy detektivügynökség szerint itt is gyakran látták már gyanus alakokat Hafertepen nyomában.

Pénzküldési árk
Az
ATLANTIC NATIONAL BANK
257 Broadway, New York,
tegnap a következő árk mellett küldött pénzt:
10,000 magyar korona \$22.00
1,000 csehkoron. kor. \$14.00
1,000 jugoszláv kor. \$ 7.50
1,000 román lei.....\$15.00
Küldje ön is pénst esen hatalmas bank utján.—Magyarul beszélünk és levelezünk.

Vessen egy tekintetet a tükörbe és nézze meg fogait.

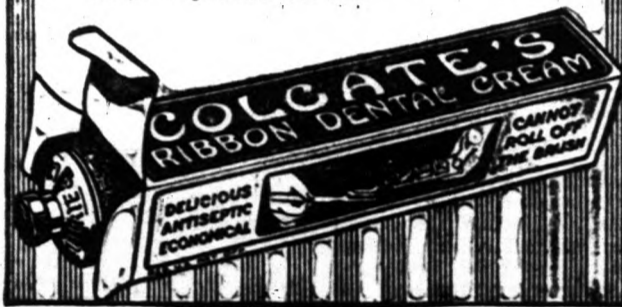
Ha a fogai tiszták, az jó egészséget jelent, tisztán fogak azt mutatják, hogy nem egészséges. Gyakran azért rosszak a fogai, mert hanyag és elövigyázatlan.

Vessen egy pillantást a tükörbe és azonnal megállapíthatja, hogy tiszta fogakkal mennyivel jobban fest.

Kérdezze meg a fogorvosát, hogy tiszta fogor miért elengedhetetlen kelléke a jó egészségnek. Szokja meg, hogy naponta kétszer kell fogait megtisztítani a frissítő hatású "COLGATE'S" fogtisztító krémmel.

"JÓ FOG—JÓ EGÉSZSÉG"

A "Colgate" név bármilyen pipercikken a becsületesség, tisztaság és elsőrendű minőség biztosítva. Alapítástól 1806-ban.

IR MUNKÁSOK PIHENNI AKAR A NAGY BRITÁNIA HARDING PÁR MUNKÁSAIHOZ

Az ir munkáspárt nagy propagandakampányt indít Angliában az angol munkásság megnyerésére. — Az irek kiáltvány az angol munkásokhoz.

DUBLIN, jan. 19. — Az ir munkáspárt nagy propagandakampányt szándékozik indítani Angliában. Ezzel kapcsolatban most manifesztumot bocsájtott ki az angol munkásokhoz, ki fejte azt, hogy az angol kormány vérell és erőszakkal akarja Irországot a birodalomban megtartani.

"Szabadságot követelünk", mondja a manifesztum, "azért, mert nemzetünk geniusához képest magunk akarjuk kifejleszteni a politikai, kulturális, gazdasági és ipari életünket. A szabadság pedig azt is jelenti, hogy minden külső behatás nélkül magunk állapíthassuk meg a saját kormányformánkat."

"Felhívjuk tehát az angol munkásságot arra, hogy gyorsan cselekedjék és ne engedje meg azt, hogy az angol demokráciának a hírneve a crizmusmal és a prussianizmussal egy nivóra süllyedjen le."

A svájci szocialisták nem csatlakoznak az oroszokhoz.

BERNE, jan. 19. — A Harmadik Internacionalehoz való csatlakozás kérdésében nagy érdeklődés mellett folyt le a szavazás a svájci szocialista párt kongresszusán. Azokat a föltételeket, amiket a moszkvai vezetőkből szabott csatlakozás esetére, ne mfgodták el a svájciak. A csatlakozás ellen 3420, mellette pedig 912 szavazott.

PIHENNI AKAR A HARDING PÁR

A megválasztott elnököt alaposan munkába vették a dzsákkerekosok. — Frelinghuysen szenátor yachtja kézen áll a részükre már.

MARION, jan. 19. — Harding megválasztott elnök tegnap reggel érkezett vissza Clevelandből és hozzákezdett az irodai munkához, hogy annak legnagyobb részét Floridába való elindulása előtt elvégezhesse. Viszérkezőkor azonban már igen sok látogató várt a megválasztott elnökre. A legnagyobb részük valószínűleg álláskereső, akik a "tisztelőtünk akartuk csak tenni" jelszava alatt iparkodnak megközelíteni Hardingot.

Harding csütörtökön késő este elutazik Florida felé. A külön kocsiját, valamint az uszág-irók és az irodai személyzet kocsiját a rendes vonatokhoz csatolják. St. Augustineba szombaton érkezik, amikor is azonnal átszáll Frelinghuysen szenátor-nyak a yachtjára, amelyen a társaságával együtt tizenkét napi utat tesz a tengeren a floridai partok mentén. Ezen a yachtton teljes lesz a nyugalma Hardingnak, mert az álláskeresők csak akkor közelíthetik meg, ha odausznak a yachthoz, ami elég merész vállalkozás a céppákkal telt floridai partoknál.

A kirándulásról február elején fog visszatérni Harding St. Augustineba, ahol az egyik szállodában irodát nyitnak a részére. Itt a munka nagyrészt a személyzet végezi el, míg ő maga halászni és szórakozni fog. Itt fog hozzácsatlakozni Mrs. Harding is, aki közben Washingtonban és New Yorkban tesz látogatást.

Rablással vádol két nő két cipőkereskedő.

FINDLAY, O., jan. 19. Ernst Baker és Arthur Köhler, akik-

VIGYÁZZON

hogy családja kihozatalát kire bizza. TOBB SZAZ CSALÁD JÖTT KI ALTALAM az óhazából baj nélkül. AZ ÖN HOZZATARTOZÓIÉRT IS MINDENT MEGTESZEK, HA BENNEM MEGBIZIK. ÁLLAMI FELÜGYELET ALATT PÉNZT KÜLDÖK MAGYARORSZÁGBA VAGY BÁRHOVÁ A VILÁGON. — UTLEVELEKET MEGSZERZÉK, KÖZJEGYZŐI ÜGYEK, HAJÓJEGYEK AZ ÖSSZES VONALAKRA. Jöjjen személyesen vagy írjon a következő címre:
JOHN NEMETH, Jr. Banker
437 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
A Wabash vasútállomástól egy fél blokra.

DOLLÁROK Magyarországon

AZ AMERIKAI MAGYARSÁG körében még mindig nagy számmal vannak olyanok, akik nem tudják, hogy nemcsak koronákat, hanem dollárokat is át lehet utalni Magyarországra. Pedig ez már állandóan történik is, még pedig a legnagyobb biztonsággal, gyorsan és pontosan. KISS EMIL bankár volt az, aki a DOLLAR ÁTUTALÁST ügykörébe először felvette és nagy előrelátással, valamint áldozatkészséggel lehetővé tette, hogy Magyarországon a címzetek amerikai dollárokat kapjanak kézhez.

TÖBB, mint két hónapja már, hogy Kiss Emil Bankháza a dollár átutalást megkezdte s ma már száz meg száz meg elégedett ügyfél tesz tanúságot arról, hogy küldeményét a címzett hiánytalanul, amerikai dollárban kapta meg. A kifizetés úgy történik, hogy Kiss Emil óhazai bankösszekötetési fizetik ki a dollárokat az intézetek pánccelszékében őrzött dollár le-téjtől. Árfolyam-vesztéség ki van zárva. Bárki, bármilyen kis, vagy nagy összeget küldhet, akár rendes uton, akár kábel által.

Dollár-Átutalás Egész Magyarországra

a legpontosabban, teljes jótállás mellett, bármely összegeig. Ezen városokban a címzetek a dollárokat személyesen átvehetik: Budapest, Békés-Csaba, Cegléd, Debrecen, Eger, Endrőd, Gyoma, Gyöngyös, Győr, Kaposvár, Kisvárd, Kecskemét, Mezőberény, Miskolc, Nyíregyháza, Nagykálló, Ócsod, Orosháza, Pápa, Putnok, Sopron, Szeged, Szekszárd, Székesfehérvár, Szolnok, Szombathely, Veszprém, Zirc. A dollár-átutalás díja minden 100 dollárnál 3 dollár, legkevesebb díj 1 dollár. Budapestre sürgőnyileg is utalhatók át dollárok. A sürgőnydíj külön fizetendő.

AKI tehát dollárokat akar küldeni Magyarországra, forduljon Kiss Emilhez, aki éppen olyan jótállást vállal a dollárok kifizetéséért, mintha koronákat utalna át. Árjegyzéket és felvilágosítást kívánatra azonnal küld a bankház.

KORONA-PENZKÜLDÉS

Magyarország, Csehszlovákia és Jugoszlávia minden részébe postai uton és távirattal, Romániába (lei) postán, mind a legolcsóbb napi árfolyam mellett.

HAJÓJEGYEK minden vonalra.

KISS EMIL
BANKAR
133 Second Ave., New York.

KÖZJEGYZŐI és óhazai ügyek.

KI-MOIDS

EMESZTÉSI zavarok ellen
Ize jó, jót tesz. Azonnal feloldózik vízben vagy a nyelven. Szedje, amint szüksége van rá.
GYORS ENYHÜLÉS!

TABLETKÁBAN AZOKNAK, AKIK JOBBAN SZERETIK.

GYÁRTJA SCOTT & BOWNE

MARKETS OF SCOTT'S EMULSION 12

VALUTA

Árfolyam-jegyzék
1921 JANUAR HÓ 18-ÁN

100 magyar korona	..\$0.20
100 cseh korona	..\$1.35
100 jugoszláv korona	..\$0.70
100 román lei	..\$1.36
100 szerb dinár	..\$2.85
100 osztrák korona	..\$0.20
100 német márká	..\$1.65
100 francia frank	..\$6.35
100 svájci frank	..\$15.90

Pénzküldési árkakról szivesen szolgál felvilágosítással a

FULLERTON

STATE BANK
Eszelött
Fullerton Southport
State Savings Bank
1400-02 FULLERTON AVE.,
CHICAGO, ILL.

JÓ HIR AZ ÓHAZÁBÓL

Már csak néhány nap és megérkezik New Yorkba az első csoport magyar, akiket hozzátartozók Záró C. Henry bankár utján hoztattak ki Amerikába

KÁBELTÁVIRATOT

kapott a Záró C. Henry bankház Magyarországra küldött képviselőjétől Gaál T. Gáspártól, amelyben tudatja — hogy mivel az Imperator nem vet fel feddőközi utasokat — azok a magyarok, akiknek névsorát e lap hasábjain közöltük, a

SATURNIA

uj gözszél elindultak New Yorkba.
A SATURNIA JANUAR 18—19-IKE TAJAN ESEDEKES.

Ha családtagjait akarja kihozatni, ha pénzt akar küldeni az óhazába, csak erre a címre forduljon:

ZARÓ C. HENRY

New York állam banktvényei alapján engedélyezett bankháza
39 COOPER SQUARE,
NEW YORK
a 3. Ave. és 6-ik utca sarkán.

ISMÉT MEGJELENT!

és a kiküldését már megkezdttük az 1921. évre szóló több száz képpel ellátott kertészeti nagy képes árjegyzékünk, amely magában foglalja

SAJÁT TELEPEINKEN TERMELT

mindennemű gazdasági, konyhakerti és virág-magvakat, ugyisint mindennemű gyümölcs, díszfákat, díszbokrokat, százezer számban ojtványokat, bogros gyümölcsű csemetkét, tea-rózsákat és szoba-virágokat.

IRJON AZONNAL

az 1921. évre szóló nagy képes árjegyzékért az alábbi címre. A mult évi vevőink néhány napon belül kézhez kapják az árjegyzékét.

KALLAY BROS. CO.
PAINESVILLE, O.

János Napi Képzőművésztől

MAGYAROK AMERIKÁBAN

ELETT VESZTETTE A LÁNGOK KÖZT EGY MAGYAR ASSZONY.

Nagy János háza Allianceon leégett és benne lelte halálát Nagy Jánosné, aki gyermekeit akarta az égő házból kimenteni. — Nagy János és 4 hónapos kis fia súlyos égési sebeket szenvedtek. A gyermek a kórházban fekszik.

A kegyetlen sors nagy szerencsétlenségbe döntötte az ungvyei Csap községi születésű Nagy János allianciái lakosát. E hó 16-án hajnalban az égő háza hossza során át megláthatóan kis pénzén vett háza kiégett és teljesen leégett. A 43 éves Nagy Jánosné, szül. Nagy Erzsébet az anyai szereptől őrve, berohant az égő háza, hogy az ott rekedt gyermekeit kimentse, de összeszett és teljesen megégett.

Nagy János a múlt vasárnap reggel 4 órakor arra ébredt, hogy a háza tele van füsttel. Felkelt az ókát megégni s akkor ébredt a rettenetes válságra, hogy házában majdnem egész belseje lángokban állott. Felkapta a négy hónapos kis gyügyermekét, felkeltette feleségét és együtt lementek a pincébe, hogy onnan kimenekülhessenek. A pince is tele volt már akkor füsttel és tüzzel, úgy hogy csak nagynehezen sikerült a kis gyermeknek egy betört ablakon ki az utcára kidobni s azután maga is utána mászott.

Nagy János nem mulasztotta el felkelteni a 19 éves Gábor fiát, akinek bekiáltott a hálszobájába, hogy mentse ki a többi testvéreit is. Gábor látta, hogy a menekülés útja el van vágva, kiugrott az emeleti ablakon és létrát támasztott od. az azonban szerencsétlenül eltört alatta. Mégis nagynehezen sikerült neki felkapaszkodnia és a 12 éves Erzsike által egyenkint kiadogatott kis testvéreit az ablakon megmentenie és biztonságba helyezni a szomszédoknál.

Amikor Nagy János a kis gyermeket biztonságban tudta, felesége után nézett, hogy követ-e a pincében s csak akkor jött tudatára annak, hogy a szerencsétlen asszony visszahozta a háza, hogy gyermekeit megmentse. A konyhánál azonban nem juthatott tovább. A nagy füstől ájultan esett össze és a tüzőköt, csak a tűz lokalizálása után találtak a szörnyen megégett testére.

Nagy János és gyermekei a szó szoros értelmében csak hálgó ruhában menekedtek meg, a házból egy darab butort és egyetlen darab ruhát sem lehetett megmenteni. A szerencsétlen embereket a jörelkü szomszédok vették partfogásukba s a tűz utáni napon megindult az allianci magyarok összessége, hogy temetési költségeket költségtalánjanak össze a szerencsétlen asszony eltemetésére és a

YOUNGSTOWNI LEVÉL

A múlt heti események bevezetője két egyházi dolog volt, így tehát azokról most számolok be először. A Szent György görög katolikus templomban a mise közben tették le az esküt az új tisztviselők, a kikhez Suba Ernő plébános magas szármáyású beszédet intézett.

A református egyház szintén vasárnap tartotta szokásos évi tisztújító gyűlését, a melyről lapunk más helyén fogunk legközelebb részletesen beszámolni. A régi tisztviselők legnagyobb része ismét egyhangú bizalommal vissza került, közöttük a gondnok: Géressy Sándor, a ki bár fiatal ember, máris tíz éve viseli ezt a szép tisztiséget, a mi mindenesetre csak a ragaszkodás és bizalom jele. Az egyház érdemes lelkészeinek Gerenday Lászlónak a fűzetését, a mire igazán reá szolgált művészi lelkü nevével egyetemben. Ők honosították meg Youngstownban azokat a pompás és remekbe illő gyermek előadásokat és a gyermekek nevelése terén is sokatlanul nagy eredményt értek el.

A református férfi és női bs. egylett is vasárnap tartotta tisztújítását, amely a következő eredményt végződött: Elnök: Sebők Gábor, alelnök: Menthér Jánosné, titkár: Szabó P. István, pénztárnok: Góncz Gyula, pénztár elnök: Dicső R. István, betéglátogató bizalmi férfiak és nők: Steeltonban: Durda Mihályné és Molnár István, a Hatháznál: Jakab Istváné és Szaday Benjám, a South Sideon: Szürki Istváné és Dóka Sándor, Edgewoodon: Juhász Pálné és Ráti József, Hazletonban: Patkány Jánosné és Bernát Orsztesz, East Youngtownban pedig: özvegy Szilágyi Györgyné, Király Istvánné, Bányász János és Fodor Lajos. Az egylett múlt évi bevétele: 2378 dollár és 39 cent volt, a kiadása: 415 dollár és 5 centéig rögött, tehát a maradvány a félévi kamattal együtt: 2021 dollár és 79 cent. Az egylett ezen számadása azt igazolja, hogy pompásan gazdálkodnak, a miert a tisztikart csak diésrét illeti.

East Youngstownban a Verhovay egylett 321-ik főléjának tisztújítása a következőket bírta meg a tisztviselőkkel. Elnök: Fodor István, alelnök: Cseh Mihály, titkár: Kelemen György, P. O. Box 23. East Youngtown, O. pénztárnok: Majoros István, jegyző: Tomesányi Géza, pénztári elnök: Gyetvay János, bizottsági tagok: Kolcsár János, Keszler Ferenc és Tomesányi Géza, betéglátogatók: Dudás Mihály, és Szepesi Lajos, ajtóőrök: Tóth György és Dudás Mihály.

East Youngstownban egylett a Benwoodi Szűz Mária egylett 4-ik számú, de taglétszámára nézve legnagyobb fiókja, a melynek új tisztviselői a következők. Elnök: Lukovszky Pál, alelnök: Lautner István, titkár: Fehér Lajos, P. O. Box 482 East Youngstown, O. jegyző: Pajtók Miklós, szavmészgáló: Szőlősi Mihály, titkári elnök: Rizezu János, pöttogok: Kiss István, Boroczky József és Rácz Mihály, betéglátogatók: Majoros István és Bistuz Mihály, magyar zászlótartók: Kranciezkzi Ferenc és Gazsó József, amerikai zászlótartók: Berkenyi Bertalan és id. Letoha Antal, ajtóőr: Koresáros János, egyleti gazda: Gyetvay István.

A magyar pénzküldő közt igen jó nevű Loschitzer és Engel cégnek E. Youngstownban új fiókja nyílt a Short street 9 számú házában. Ezt a fiókot Loschitzer Morris vezeti és máris szép eredményvel dolgozik honfitársaink körében. A megbízható és tisztá névű cég új vállalkozásán sokan örvendenek. Youngstownban is megszaporodott a magyar pénzküldőik száma. A milliós alapítókével rendelkező Otis and Comp. clevelandi cég iródát nyitott a Public Square, a Stambough Building melletti Realty Trust Company épületében az első emeleten. Az iroda vezetője Tausz Gyula honfitársunk, aki nemrég van itt, de máris nagy ismeretségek és tisztelések örvend mint megbízható és ál-

T. MAGYARSÁGNAK TUDOMÁSUKRA

adom, hogy a Dayton Savings & Trust Bank Campony-ának külföldi osztály üzemeltetője vagyok, a mink a világ minden részébe küldünk pénzt, money order, bank check, vagy sürgönyileg, mely pontosan lesz készen. Eladunk hajójegyet bármely hajóra. 24 hajótársaságnak az ügynekei vagyunk. En J. D. Moskowitz, a daytoni magyarságnak 22 év óta jó barátja vagyok, minden dologban segítségükre leszek, és minden időben rendelkezésükre állok, ha hozám fordulnak. A banknak 17 millió dollár vagyonra van, melyvel jótáll mindenkinek, aki vész hajójegyet, pénzt küld, vagy nálunk helyezi el pénzét, melyre kamatot fizetünk. A bank a court ház mellett van.

THE DAYTON SAVINGS & TRUST COMPANY
25 N. Main Street, Dayton, Ohio
Mr. J. D. MOSKOWITZ
A külföldi osztály vezetője. 16, 22, 28

TISZTJÚTÓ KÖZGYÜLES.
A Clevelandi Magyar Önképzőkör január 23-án, vasárnap d. u. fél 3 órakor évi tisztújító közgyűlést tart, amelyre a tagokat ezután is meghívja az elnökség. 16, 7, 8.

Szerkesztői üzenetek
G. I. Toledo, O. — A cseh-szlovák konzul címre: Dr. Bartosovszky, 803 West Superior Ave., Cleveland, O.
B. E. Filat, Mich. — Nem használhatjuk ki.
K. I. Detroit, Mich. — Csak az érdekel fel maga itélet a dolgan.
G. J. Nordegg, Alta. — Irjon a társulat régi címére s kérje pénzküldő visszalkudást.
G. J. Fawler, Mich. — 100 dinar érteke 19.30 volt, most \$2.80, 100 Jugoszláv korona most 70 cent körül változik.
D. M. Kansas City, Mo. — Tudtunk meg a mi városunkban, hogy mindenki. Pénztárlása nincs veszélyben.
B. C. Laymuth, Wis. — Kiss Emil Könyvesháza, 133 Second Ave., New York City címre irjon.
B. M. Elkhart, Mich. — Irjon Emil Nyitrai, 224 East 19th St., New York címre.
G. J. Reed, Pa. — A kért cím: Victor J. Evans, 776 Ninth St., Washington, D. C.
T. M. Akron, O. — Ilyen címet nem tudunk.
V. A. Denbo, Pa. — Miskolc 47,400. Disznóshórvát 1,420.

A MARIA KONGREGÁCIÓ TISZTJÚTÓ GYŰLÉSE.
Bridgeport, Conn. — Az oly népszerű Maria Kongregáció tagjai múlt szombatban tartották meg tisztújító gyűlésüket. Titkos szavazásuk eredménye: Elnök Lengyel Mária, alelnök Zsenyhey Anna, pénztárnok Sánta Mária, titkár Németh Mária, felügyelő Halas Julia, újoncmesternő Kiss Gizella.

Ugyanekkor mutatta be tisztelőnk Antonia főnöknő a Magyarországból most érkezett Cecilia nevű, aki kiváló zongorista és orgona tudásával állt, vette az énekkar tanítását, s a Maria kongregáció magasabb csoportjának vezetője.

Uj tagokul jelöltettek Dugcsay Ella, Zsanyhey Ilona tanítóképző növendékek, Bobák Anna és Imre Erzsébet. Elhatározták továbbá a kongregáció, hogy január 30-án, vasárnap a templom alatt teremben hangversenyvel egybekötött teastélyt rendez, melynek jövődelmi feladászban a magyarországi éhező gyermekek javára szánják.

MIERT VANNAK CSAK BARATAINK?
Benjamin Franklin mondta: Igazteket barátokat szeresnek, azonban ha azokat nem tartja be, a barátokból ellenfelekké lesznek. Triner keserűbarátok csak barátai vannak, mert igazteket betartja. Veivünk az Egyesült Államok és Kanada területéről napról-napra megérkező Mr. Salvatore D'Amico irta Detroitból, Mich. december 22-én: Triner keserűbarátok gyors és biztos hatása van. Mrs. Concepcion Rivera írta december 29-án: El Panoból, Tex.: Triner keserűbarátok megváltották harmine év szenvedésétől. Bizony, hogy szerünk mindenféle gyomor rendelleneségeknél bámulatos hatással működik. Patkány-nál, vagy kerekdedűnél, aki gyögyeszeret ártást, megkapathatja. A Triner-fele Cough Sedative hűlés és köhögésre igen jó. Most könnyven megkaphat, azonban a Triner-fele szeret éppen oly könnyen megszabadíthat bajától. Joseph Triner Company, 1333-45 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

A SZEPESIEK SEGÉLYMŰKÖZSÉGE.
Segíteni akarnak a Szepességben nyomorgó népen.

Amint Magyarországból, úgy az új államokból is nagy nyomorral érkeznek hírek. A Szepesség, ahol boldogan éldegélt valamikor a többnyire iparos zipser, a szépsi németajku magyar, ma szintén a nyomor és kétségbeesés tanyája. Az Amerikában élő szepesiek szövetsége gyűjtést indított a szülőföldjükön nyomorgók segítségére. Bőkezűen adakoznak a derék zipserek minden összevetelük alkalmával s kijelkik adományukat a Zipser Federation of America címére is, amely a segély mozgalmat irányítja. A szövetség címe 111 Lexington ave. New York. Szepességi szármáyású olvasóink figyelmét felhívjuk a zipserek segélymozgalma.

Jó hír a betegeknek.
Ha orvosi segélyre van szüksege, akármiféle betegeségre legyen, nem határoz, akármint is próbált. Ne vesztesse az idejét holmi rossz orvosságokkal, hanem forduljon személyesen vagy levélben Dr. Neumanhoz, az ismert magyar orvoshoz és specialistaóhoz, ki lelkiismeretes és őszinte orvosi segélyt ad minden betegnek.

Dr. A. NEUMAN,
147 ELLISON STREET,
PATERSON, N. J.

Egyedüli Amerikában -- Az Első Magyar Stempelő Gyár
amely valódi hazai árucikkeket gyárt.
Nagy Kiárusítás
A magyarság figyelmébe ajánlom mostani nagy kiárusításomat, amikor 25—50 százalékot megtakaríthat. — Kérjen ingyen árjegyzéket nagykendők, stempelt áruk, vászon, karton, szövet és selyem árucikkekből.
BERLINER KENDŐ MINDEN SZINBEN NAGY VALASZTEKBAK.
KERJEN INGYEN ÁRJEGYZÉKET.
CSOMAGKÜLDÉS MAGYARORSZÁG MINDEN RÉSZÉBE.
Charles K. Gross
kézimunka és stempelő gyáros
8803 BUCKEY ROAD, CLEVELAND, O.
Közvetlen a Bank mellett.

Chicago és környéke.

Közi: LÁSZLÓ H. LEO,
A SZABADSÁG CHICAGO IRÓDAVEZETŐJE.
Megbízott: TAKÁCS ISTVÁN.
Chicago irroda: 552 WEST NORTH AVENUE, HANNOVER BUILDING, ROOM 210. Telefon: Diversy 6670.

A CHICAGOI MAGYARSÁG ÜNNEPE

A chicagoi magyarság február 2-dikán méltó feleletet fog adni mindazon feltevéseknek, melyek kétségbe vonják, hogy a magyar kultúr faj, s hogy kellőképpen értékelni tudná vérből művész tehetséget Amerikában. A nyugat gondolkodó és felegyelmzett öntudatos munkásai jól tudják, hogy csokna Magyarországot csak úgy nyerhet sympathiát Amerikában, ha a magyar művészek megszólalhatnak a nyilvánosság előtt. Minél több művészt szólalathatunk meg, annál jobban vághatjuk a művelt világ szemébe: és ti ily nemzetet akarotok oly népfajok igrja alá hajtani, melyek az ideig egyáltalán képviselőjéjé sem tudták produkálni a művészeteknek.

Közünk el nemcsak a magyar, de a világ hegedű művészeinek egyik legkiválóbb képviselője, Sebald Sándor, kit Európában és Amerikában Bach és Paganini legkiválóbb képviselőjének tartanak. Királyi és eszassári udvarok kintuttesekkel halmozták el, de szívében és érzelmeiben mindig magyar maradt. A háború alatt Sebald Sándort magyar volta miatt sok igazságtalan mellőzés érte. Ezen mellőzésekre méltóan csak úgy felelhetünk, ha február 2-dikán este 8 órakor szülőföldjünk a Michigan Avenuen (Jackson és Adams Str. között) levő Orchestra Hallt kifogás nem lehet. Az árak népszerűek, 50 centől 2 dollárig. A hangverseny, 10 órakor befejeződik, s így bármily messze lakjék is valaki azenegyre otthon lehet. Sebald

Sándor nemcsak klasszikus darabokat, hanem néhány magyart is fog játszani, mely a szívekbe fog vésődni. E sorok írója igaz örömmel tapasztalta a lezajlott Kerekjáró hangversenyen a szervezett munkásság impozáns megjelenését, kik mindig beajózták, hogy minden széptől, jóért és nemeseéttelkesedni tudnak. Hisszük, hogy a magyarság minden rétege, a papysággal egyetemben meg fog mozdulni, hogy Sebald Sándor mellett tüntessen.

Gyakran fájó érzéssel látjuk, ha orosz vagy más nemzetiségű művész játszik az Orchestra Hall tömve van nemcsak az előkelő, de a legnehezebben dolgozó, egyszerű honfitársainal is a művészek. Pedig zeneileg azok sem képtelenebbek, mint az átlag magyar. Negyvenötézer becsülnek bennünk Chicago és környékén. Ha ezen számból nem tudunk megöletlen egy Hallt, akkor szomorú bizonyoságról tesszük tanúságot és ellenségeink kárörvendhetnek. Ha mi nem támogatjuk eléggé művészeinket,

hogyan várhatjuk az idegenekkel. Magyarok! Ébredjünk tudatra, tartunk össze, beszéljük meg értékes képviselőinket, támogassuk őket, hiszen az 6 sikereik a jövővé Magyarországot legbiztosabb alapköve.

WAR STAMPEK, LIBERTY BONDOKAT
Megvásárolhat azonnal legnagyobb áron, készpénzért. Vessünk Szépmunkát, azaz az elcsúszott, piaciért, órákat, a Nemzeti Erőforrás Társulat. Hozza be Nyitva tartás: 4-6. SIMON megbízható pénzügyosok, 216 Lenox Bldg., Cor. St. & Euclid Ave., Cleveland, O. Az elváltor jelhez a 216 számú szobák.

FIGYELEM MAGYAROK!
Az óhazai gyászos viszonyok arra kényszerítik a honfitársakat, hogy a hazavándorlás helyett, szeretteiket kihozassák magukhoz. Hogy az ily kihozás mily nagy nehézségekbe ütközik, azt mindenki jól tudja. Minthogy elsősorban is az a törekvésünk, hogy honfitársainknak mindentben szolgáltatásra legyünk és megkönyvitünk nekik lehetőség szerint kívánságok eléréséért, a könnyebb kihozatal elérésére iródát nyitottunk BUDAPESTEN és ezen iroda vezetésével ily szakembert bízunk meg, ki a mellet, hogy ismeri a munka minden részét, jól ismert honfitársaink előtt is, különösen Chicago és környékén. Budapesti iródánk vezetője

MARESH BELA UR.
ki minden tekintetben rendelkezésre áll a dolgok elintézésében — és a dolgokat el is végzi.
A megszállott területeken pedig TEMESVARTOT romániai ügyek vezetésével PETRU SEPETIANU urat, míg Jugó-Szláviában, NAGY BECSKERÉKEN WAJDA LAJOS főgymnáziumi igazgató urat nyertük meg ügyeink lebonyolítására. Ha tehát bármennyű ügyben dolga, vagy kihozatali ügye van, forduljon hozzánk és mi elvégezzük azt biztosan, pontosan és gyorsan. **Ügyesünk küldünk pénzt hárvá, gyorsan, biztosan és pontosan. HAJÓJEGYEK AZ ÖSSZES VONALAKRA.** Jöjjen hozzánk bármely dolgalval, pontos és gyors elintézés végett.
WURUM COMPANY
1935 N. Robey St. Chicago, Ill.
Irodai óráink minden este 9 óráig, szerdán és pénteken 6 óráig. c-411

NORTH AVE. STATE BANK CHICAGO
NORTH AVE. ÉS LARABEE ST. SARKAN.
Alapítók és tartalékok körülbelül \$270,000 Összevagyosok:
Több mint 5.500.000 dollár MAGYAROK!
Okuljatok a közelmit tapasztalataiból. Nehéz munkát megalkotott, gyümölcsöző HELYZETEK EL. REGI, JOHANNÉV, SZIKLÁSZILÁRD ALAPOKON NYERTE ÁLLAMI INTÉZMÉNYBEN. Akkor nyugodtan alhatok. Mindennemű a bank-szakmában való ügyletekkel jöjjetek bizalommal hozzánk.
JÓL MEGFONTOLTÁKOT TEHÁT, KIRE BIZTOK PENZT. A North Ave. State Bank-nál pénze TÖKÉLETESEN biztos helyen van és kamatozik.
Ha megintest bennünk bizalmával, hivatozzák CHARLES E. SCHICK alelnök, vagy OTTO G. ROEHLING pénztárnok.

MOHAWK SHOE STORE
522 és 524 W. North Ave., Chicago, Ill.
a Mohawk Str. sarkán.
Miért adhatjuk ily olcsó árban?
Mert mi bukkot árúházaikat vásárolunk ki és csodálatos-rondokoltó vásárolunk.
Kézpénzzel fizethet minden portékát és így vedtőlnek nyújthatjuk az esztál előtt előnyt.
Cipők az egész család részére
\$1.00-tól \$3.00-ig.
terjedő megtakarítás minden páron.
Jótállunk minden fölünk vásárolt cipőért és a pénzt kiváságra eszösen visszadjuk.
Ne mulassza el minden csütörtöki nagy \$1.98 cipőkkiárusításunkat! Értékük \$5-ig.
Elküldjük a cipőket Európa minden részébe. A csomagok ingyen. Hozza el a gyébb káldeményt és cnybe csomagoljuk.
Üzletünkben magyarul beszélhet.

GYENGE? ER SATURN
Visszaadja az ifjéret, megszünteti a gesseget, a makacs jást, szédülést, és tud tole aludni, és az életet élve.
Vörös Kere

MI-Ú MAGYAR TUDÓS

A NÉPBIZ Részletes besz

A nagy pórt, méreteire nézve talán a legnagyobbat, a megalváls bíró Hölösek előtt megfordult, megfellebbezhetetlenül elcsúszott befejeztek. Ma hirdette a Budapesti büntetőtörvénysszakasz népbiztos bímerében a Hölösek, a mely ellen tudvalóan, felebbeszökés helye nincs, csak kegyelem változtatást lehet kérni. A bíróság Vántus Károlyt, Bókányi Dezót, Agoston Péter dr. közt, a bíró halálra, Bajkai Ferenc, Dovesák Antal, Kelen József, Kalmár Henriket, Szabados Sándort és Nyisztor Györgyöt életfogytig tartó fegyházra ítélté.

Az ítélet-hirdetést reggel 10 órára tűzték ki a törvényesek előké, de már jóval előbb, azonnal alá fogta a kivánsai közzéadás a törvénysszak épületén, melynek kapuját eszndörök őrizték és senki, aki kapun be nem mehetett. Eszndörök állottak a tárgyalóterem előtt és csak azok becsúszhattak be, akik kikérte erre külön beépőjegyű volt. A terem a szorongásig megtelt hallgatósággal. Feklene órákórnyerték be szuronyos örök elváltottakat és kevéssel kilen óra előtt vonult be a terembe a bíróság. Stoeker Antal kuriai bíró, az ítélettanás elnökének a vezetésével. Alighogy helyet foglalt a bíróság, az elők jelenté, hogy a bíróság ki fogja hirdetni a népbiztosok bünpörében az ítéletet.

A magyar állam nevében — nyomond — kihirdetett a felügyelőség és egyéb büntesékek megalkotását. Vántus Károly és társai elindított, ki bonyolított tárgyalási napon le tárgyaló bünpörében hozott ítéletet.

A bíróság bünteséket mondja Vántus Károly ügyvédnyit és eszestest, Kalmár József harminceve éves vásmunkást, Bókányi Dezót ügyvédnyit, éves Kófaragót, Bajkai Ferenc harminceket éves mulakot, Dovesák Antal munkásbiztosító-pénztári tisztviselőt, Nyisztor György földmunkást, Agoston Péter dr. jogakadémiai tanárt, Kalmár Henrik hírlapíró, Kelen József gépészmerőnököt és Szabados Sándor dr. munkásbiztosító-pénztári tisztviselőt a felügyelőség büntetésben, mert részt vettek március 28-án, április 1-én és április 26-án a forradalmi kormányzatanás elnökén, a hol kimondották a tanácsok utalmát, megdöntötték az alkotmányt, felállították a falusi és városi tanácsokat, továbbá kizárkodták a magyar állam-alkotmányának s az alkotmányos rendnek megváltoztatásában.

Bünteséket mondja ki a bíróság a vádlottakat a lándás büntetésben, mert részt vettek a gyűlölfogházai tanácsokon, zugsugérvé vették Pogány népbiztos ama kijelentését, hogy a proletárdiktatúra kitörése során meg kell szállni a főváros középületéire, továbbá, mert részt vettek ama rendezetek meghozatalában, a melyekkel a város hadsereget felállították, közreműködtek a tásoskedésben s részük volt Szamuely Tibor kiűldetésében.

Bünteséket mondja ki a bíróság Bajkai Ferencet negyvenhárczeredbeji gyilkosság büntetésben mint fölújított, Dovesák Antal huszötökilene gyilkosság büntetésben mint fölújított, Kelen Józsefet, kétrédbéli gyilkosság büntetésben mint fölújított, Szabados Sándor dr.

